

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه، دانشکده بهداشت
گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

عنوان درس: جامعه شناسی سلامت

درس پیش نیاز: ندارد

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی ارشد ناپیوسته ترم اول آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری + ۰/۵ واحد عملی) زمان ارائه درس: یکشنبه ساعت ۰۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰ نیمسال اول: ۱۴۰۱-۱۴۰۰

ساعت پاسخگویی به سؤالات فراگیر: چهارشنبه‌ها از ساعت ۸/۱۵ تا ۱۵

مدرس: دکتر مهدی میرزایی علویجه (دکتری تخصصی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت و MPH سیاستگذاری سلامت؛ دانشیار گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت؛ دانشکده بهداشت؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه)

شرح درس:

فراگیران را با مبانی اجتماعی سلامت، فرهنگ، مؤلفه‌های اجتماعی، عوامل اجتماعی و جامعه شناختی مؤثر بر سلامت و سبک زندگی از قبیل فرهنگ، سواد، دسترسی به خدمات، عدالت و جنسیت آشنا می‌شوند و توانایی تحلیل رفتار اجتماعی کسب می‌نمایند.

اهداف کلی جلسات:

۱. مفهوم جامعه شناسی سلامت
۲. دیدگاه جامعه شناختی در سلامت
۳. نقش و اهمیت فرهنگ در سلامت
۴. نظریه‌های اجتماعی سلامت، نظریه‌های جامعه شناختی و کاربرد آن‌ها در فرهنگ سلامت
۵. نقش و اهمیت فرهنگ در سلامت
۶. مفهوم فرهنگ سازمانی
۷. عوامل مقاومت اجتماعی در برابر پدیده تغییر
۸. مؤلفه‌های اجتماعی سلامت
۹. اصول و روش‌های ارزیابی تأثیر اجتماعی
۱۰. اصول و روش‌های ارزیابی تأثیر اجتماعی
۱۱. مردم نگاری در سلامت
۱۲. مردم نگاری در سلامت
۱۳. الی ۲۰ (کار عملی)

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول:
۱- آشنایی دانشجویان با مفهوم جامعه شناسی سلامت
اهداف ویژه جلسه اول:
۱- در مورد اهمیت جامعه شناسی توضیح دهد.
۲- در مورد اهمیت جامعه شناسی سلامت توضیح دهد.
۳- جامعه شناسی سلامت را تعریف کند.
۴- چگونگی تاریخچه جامعه شناسی را شرح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
جامعه شناسی سلامت و اهمیت آن را تعریف نماید.
تاریخچه جامعه شناسی سلامت را شرح دهد.

هدف کلی جلسه دوم:
۱- آشنایی دانشجویان با دیدگاه جامعه شناختی در سلامت
اهداف ویژه جلسه دوم:
۱- در مورد اهمیت دیدگاه جامعه شناختی توضیح دهد.
۲- در مورد اهمیت دیدگاه جامعه شناختی در سلامت توضیح دهد.
۳- نظریه های مهم جامعه شناسی برای تحلیل عوامل مؤثر بر سلامت را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- نظریه های مهم جامعه شناسی برای تحلیل عوامل مؤثر بر سلامت را توضیح دهد.
۲- دیدگاه های رایج جامعه شناسی سلامت را شرح دهد.

هدف کلی جلسه سوم:
۱- آشنایی دانشجویان با نقش و اهمیت فرهنگ در سلامت
اهداف ویژه جلسه سوم:
۱- فرهنگ را تعریف کند.
۲- عناصر فرهنگی را شرح دهد.
۳- ارتباط فرهنگ و سلامتی را شرح دهد.
۴- مفاهیم جامعه پذیری، ارزش ها و هنجارها را توضیح دهد.
۵- نقش اجتماعی و ارتباط آن با سلامت را توضیح دهد.
۶- چگونگی تغییر فرهنگ را شرح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- فرهنگ و عناصر فرهنگی و ارتباط فرهنگ و سلامتی را شرح دهد.
۲- مفاهیم جامعه پذیری، ارزش ها و هنجارها را توضیح دهد.
۳- نقش اجتماعی و ارتباط آن با سلامت را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه چهارم:
۱- آشنایی دانشجویان با نظریه‌های اجتماعی سلامت، نظریه‌های جامعه شناختی و کاربرد آن‌ها در فرهنگ سلامت
اهداف ویژه جلسه چهارم:
۱- نظریه‌های اجتماعی سلامت را توضیح دهد.
۲- نظریه‌های جامعه شناختی را شرح دهد.
۳- کاربرد نظریه‌های جامعه شناختی در فرهنگ سلامت را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- نظریه‌های جامعه شناختی را توضیح دهد.
۲- کاربرد نظریه‌های جامعه شناختی در فرهنگ سلامت را شرح دهد.

هدف کلی جلسه پنجم:
۱- آشنایی دانشجویان با نقش و اهمیت فرهنگ در سلامت
اهداف ویژه جلسه پنجم:
۱- لایه‌های فرهنگی سلامت را شرح دهد.
۲- تنوع فرهنگی را تعریف کند.
۳- ارتباط جو با فرهنگ سلامت را شرح دهد.
۴- شکل دهی فرهنگ سلامت را شرح دهد.
۵- شکل گیری مفهوم ارتقاء سلامت از دیدگاه جامعه شناسی را شرح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- لایه‌های فرهنگی و تنوع فرهنگی را شرح دهد.
۲- شکل گیری مفهوم ارتقاء سلامت از دیدگاه جامعه شناسی را شرح دهد.
۳- ارتباط جو با فرهنگ سلامت را شرح دهد.

هدف کلی جلسه ششم:
۱- آشنایی دانشجویان با مفهوم فرهنگ سازمانی
اهداف ویژه جلسه ششم:
۱- فرهنگ سازمانی را تعریف کند.
۲- مفهوم، عوامل و اجزاء فرهنگ سازمانی را شرح دهد.
۳- نقش فرهنگ سازمانی در ارتقاء سلامت را بیان کند.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- فرهنگ سازمانی را تعریف کند.
۲- مفهوم، عوامل و اجزاء فرهنگ سازمانی را شرح دهد.
۳- نقش فرهنگ سازمانی در ارتقاء سلامت را بیان کند.

هدف کلی جلسه هفتم:
۱- آشنایی دانشجویان با عوامل مقاومت اجتماعی در برابر پدیده تغییر
اهداف ویژه جلسه هفتم:
۱- مفهوم تغییر اجتماعی را شرح دهد.
۲- نحوه شکل رفتار و سبک زندگی در جامعه را توضیح دهد.
۳- عوامل مقاومت اجتماعی در برابر پدیده تغییر را شرح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- مفهوم تغییر اجتماعی را شرح دهد.
۲- نحوه شکل رفتار و سبک زندگی در جامعه را توضیح دهد.
۳- عوامل مقاومت اجتماعی در برابر پدیده تغییر را شرح دهد.

هدف کلی جلسه هشتم:
۱- آشنایی دانشجویان با مؤلفه‌های اجتماعی سلامت
اهداف ویژه جلسه هشتم:
۲- مؤلفه‌های اجتماعی سلامت را شرح دهد.
۳- تاریخچه شکل گیری مؤلفه‌های اجتماعی سلامت را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۲- مؤلفه‌های اجتماعی سلامت را شرح دهد.
۳- تاریخچه شکل گیری مؤلفه‌های اجتماعی سلامت را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه نهم و دهم:
۱- آشنایی دانشجویان با اصول و روش‌های ارزیابی تأثیر اجتماعی
اهداف ویژه جلسه نهم و دهم:
۱- مفهوم ارزیابی تأثیر اجتماعی را شرح دهد.
۲- تاریخچه شکل گیری ارزیابی تأثیر اجتماعی را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- مفهوم ارزیابی تأثیر اجتماعی را شرح دهد.
۲- تاریخچه شکل گیری ارزیابی تأثیر اجتماعی را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه یازدهم و دوازدهم:
۱- آشنایی دانشجویان با مردم نگاری در سلامت
اهداف ویژه جلسه یازدهم و دوازدهم:
۱- مردم نگاری را تعریف کند.
۲- تاریخچه شکل گیری مردم نگاری را توضیح دهد.
۳- اهمیت، اصول، مفاهیم کلیدی مردم نگاری در سلامت را شرح دهد.
۴- مراحل انجام یک مطالعه مردم نگاری و گزارش را شرح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- مردم نگاری را تعریف کند.
۲- تاریخچه شکل گیری مردم نگاری را توضیح دهد.
۳- اهمیت، اصول، مفاهیم کلیدی مردم نگاری در سلامت را شرح دهد.

قسمت عملی:

در قسمت واحد عملی دانشجویان یک موضوع سلامت را انتخاب و با به کارگیری مردم نگاری تحلیلی از آن موضوع در بستر اجتماعی با مشخص نمودن وضعیت اجتماعی و مؤلفه‌های مؤثر بر آن تحلیل و راهکار هائی در کلاس ارائه نمایند.

منابع:

1. Robin Bunton, Sarah, The sociology of health promotion, latest Edition
2. Wilkinson, R & Marmot, M, Social determinants of health: the solid facts, Latest edition
3. R., Nettleton, S., & Burrows, R. The Sociology of Health Promotion, Latest edition

روش تدریس:

«سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، مشارکت فردی و گروهی»

وسایل آموزشی:

«تخته سفید، ویدئو پروژکتور، رایانه»

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
آزمون‌های دوره‌ای	ترکیبی	۲ نمره	از جلسه سوم تا انتهای ترم	
آزمون میان‌ترم	ترکیبی	۴ نمره	جلسه هشتم	
کار عملی	پروژه	۵ نمره		
آزمون پایان‌ترم	ترکیبی	۹ نمره	آموزش دانشکده اعلام خواهد کرد	

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

از دانشجویان محترم انتظار می‌رود:

- ۱- حضور منظم و دقیق در جلسات درس داشته باشند.
- ۲- در بحث‌های گروهی و فعالیت‌های آموزشی مشارکت نمایند.
- ۳- در هر جلسه آمادگی پاسخ‌گویی به سؤالات مبحث قبلی را داشته باشند.
- ۴- از دیگر منابع و سایت‌های معتبر علمی استفاده نمایند.
- ۵- تلفن همراه خود را در کلاس خاموش نمایند.

نام و امضای مدرس: دکتر مهدی میرزایی علویچه

نام و امضای مدیر گروه: دکتر فرزاد جلیلیان

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر رؤیا صفری

تاریخ تحویل: ششم شهریور ماه ۱۴۰۰ تاریخ ارسال: تاریخ ارسال:

آیا طرح درس برای اولین بار تدوین شده: بله ■ خیر □ (اولین بار تدریس توسط استاد مربوطه) تأیید مدیر گروه و امضا:

جدول زمان بندی درس جامعه شناسی سلامت

روز و ساعت جلسه: یکشنبه ۰۸/۰۰ تا ۱۰/۰۰، کلاس شماره ۱۱

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۱۴۰۰/۰۶/۲۱	مفهوم جامعه شناسی سلامت	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۲	۱۴۰۰/۰۶/۲۱	دیدگاه جامعه شناختی در سلامت	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۳	۱۴۰۰/۰۶/۲۸	نقش و اهمیت فرهنگ در سلامت	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۴	۱۴۰۰/۰۶/۲۸	نظریه‌های اجتماعی سلامت، نظریه‌های جامعه شناختی و کاربرد آن‌ها در فرهنگ سلامت	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۵	۱۴۰۰/۰۷/۰۴	نقش و اهمیت فرهنگ در سلامت	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۶	۱۴۰۰/۰۷/۰۴	مفهوم فرهنگ سازمانی	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۷	۱۴۰۰/۰۷/۱۱	عوامل مقاومت اجتماعی در برابر پدیده تغییر	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۸	۱۴۰۰/۰۷/۱۱	مؤلفه‌های اجتماعی سلامت	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۹	۱۴۰۰/۰۷/۱۸	اصول و روش‌های ارزیابی تأثیر اجتماعی	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۱۰	۱۴۰۰/۰۷/۱۸	اصول و روش‌های ارزیابی تأثیر اجتماعی	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۱۱	۱۴۰۰/۰۷/۲۵	مردم نگاری در سلامت	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۱۲	۱۴۰۰/۰۷/۲۵	مردم نگاری در سلامت	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۱۳	۱۴۰۰/۰۸/۰۹	(کار عملی)	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۱۴	۱۴۰۰/۰۸/۱۶	(کار عملی)	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۱۵	۱۴۰۰/۰۸/۲۳	(کار عملی)	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۱۶	۱۴۰۰/۰۸/۳۰	(کار عملی)	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۱۷	۱۴۰۰/۰۹/۰۷	(کار عملی)	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۱۸	۱۴۰۰/۰۹/۱۴	(کار عملی)	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۱۹	۱۴۰۰/۱۰/۰۵	(کار عملی)	دکتر مهدی میرزایی علویجه
۲۰	۱۴۰۰/۱۰/۱۲	(کار عملی)	دکتر مهدی میرزایی علویجه